

رابطه بین سبک های دل بستگی و تعهد زناشویی بر رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه

فرهنگیان بندرعباس

فائزه سالاری

کارشناسی آموزش کودکان استثنایی، فرهنگیان استان یزد

صفورا پورزرنگاری نیا

کارشناسی آموزش کودکان استثنایی، فرهنگیان استان یزد

مریم نوری زاده

کارشناسی آموزش کودکان استثنایی، فرهنگیان استان یزد

افسانه دهقان

کارشناسی آموزش کودکان استثنایی، فرهنگیان استان یزد

زهرا عیدی

کارشناسی آموزش کودکان استثنایی، فرهنگیان استان یزد

چکیده

این پژوهش رابطه سبک های دل بستگی و تعهد زناشویی و رضایت زناشویی را بررسی می کند، و هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین سبک های دل بستگی و تعهد زناشویی بر رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل است. پژوهش حاضر در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس انجام شده است. این پژوهش از لحاظ روش تحقیق توصیفی می باشد و از لحاظ روش گردآوری اطلاعات، روش تحقیق، پیمایشی می باشد. نتایج تحقیق نشان داد که ارتباط معنادار و مستقیمی بین سبک های دل بستگی و رضایتمندی زناشویی وجود دارد.

واژگان کلیدی: تعهد زناشویی، رضایت زناشویی، فرهنگیان

۱. مقدمه

رضایت زناشویی، احساسات عینی از خشنودی، رضایت و لذت تجربه شده توسط زن یا شوهر است، به هنگامی که همه جنبه های ازدواج شان را در نظر می گیرند. به سخنی دیگر، علاقه زوجین به یکدیگر و نشاط و رضایت آنان از هم همان رضایت زناشویی است (نبوی و

دوین کتفرس ملی مطالعات خانواده و مدرسه

همکاران، ۱۳۹۶: ۵۵)؛ طبق سخنی که از سینها^۱ و ماکرجس^۲ (۲۰۰۵) نقل شده است، این دو قائل هستند که در اصل، رضامندی زناشویی حالتی است که زن و شوهر از اینکه با یکدیگر ازدواج کرده اند، احساس خرسندی و رضایت دارند و از با هم بودن شادی و رضایت را گزارش می کنند. همچنین رضایت زناشویی برون داد ناشی از مجموعه ای از عوامل نظیر حل تعارض موفقیت آمیز، یا موفقیت در فعالیت های مرتبط با شادکامی در فرآیند ازدواج است. به طور کلی رضایت زناشویی را احساسات مثبت، دوست داشتن، رضایت جنسی، توافق در امور اقتصادی، خانه داری و تربیت کودک می دانند (کریمی، ۱۴۰۰: ۲۳). هاوالت (۲۰۰۷) برای آسانی در سنجش، همچنین عملیاتی کردن این مفهوم، رضایت مندی زناشویی را به چهار بعد اساسی تقسیم کرده اند که عبارتند از: الف) جاذبه: عبارت است از جنبه های از یک شیء، یک فعالیت یا یک شخص که برانگیزاننده پاسخ های نزدیکی در دیگران باشد؛ تمایلی برای نزدیک شدن به یک شیء، فعالیت یا شخص که در رضایت زناشویی جاذبه های بدنی و جنسی انسان مد نظر قرار گرفته است (روشنایی و قلائی، ۱۳۹۹: ۳۷)؛ ب) تفاهم: ارتباطی مبتنی بر پذیرش دوسویه، راحت و بدون تنش و دغدغه خاطر که بین دو نفر برقرار می شود؛ ج) نگرش: نوعی سوگیری عاطفی درونی که عمل یک فرد را تبیین می کند. در اصل، این تعریف در برگزیده قصد و نیت فرد است؛ د) سرمایه گذاری: منظور از این عبارت آن است که هر یک از زوجها برای بهتر ساختن رابطه و نیز خوشایندی طرف مقابل، کارهایی را انجام می دهند و یا از انجام آن خودداری می کنند. به بیان دیگر، مقابله به مثل کردن، هنگامی که رفتار طرف مقابل پاداش دهنده است و خودداری از انجام عمل متقابل، هنگامی که رفتار وی پاداش دهنده نیست (عبدالله زاده و همکاران، ۲۰۰۳: ۵۴). فتحی و همکاران (۱۳۹۱) تحقیقی تحت عنوان رابطه بین سبک های دلبستگی، تعهد زناشویی و رضایتمندی زناشویی در دانشجویان متأهل دانشگاه علامه طباطبائی بر روی ۱۱۵ دانشجوی متأهل دانشگاه علامه طباطبائی انجام دادند. نمره میانگین رضایتمندی زناشویی ۱۶۲.۵۴ کمتر از حد میانگین است. بنابراین باید به دنبال متغیرهای تاثیرگذار بر رضایتمندی زناشویی بود. از جمله این متغیرها می توان به سبک های دلبستگی و تعهد زناشویی اشاره کرد (فتحی و همکاران، ۱۳۹۱). بالبی^۳ (۱۹۶۹) دلبستگی را چنین توصیف کرده است: «ارتباط روانی پایدار بین دو انسان» به نظر بالبی دلبستگی تا زندگی بزرگسالی ادامه می باید و انسان ها در هر سنی که باشند شادترین زمان زندگی شان زمانی است که مطمئن هستند که کسی را در کنار خود دارند که می توانند به او تکیه کنند و هنگام مشکلات از او کمک بگیرند. دلبستگی به سیستمی تنظیم کننده اطلاق می شود، و فرض بر این است که این سیستم در درون فرد وجود دارد (صادقی و همکاران، ۱۳۹۸: ۳۰). هدف آن تنظیم رفتارهایی است که موجب نزدیک شدن و برقراری تماس با فردی است متمایز و حامی که تکیه گاه نامیده می شود. البته هدف این سیستم در فرد وابسته از لحاظ روانی معطوف به ایجاد احساس امنیت است. به نظر بالبی دلبستگی در انسان در یک دوره حساس شکل می گیرد. سبک های دلبستگی از مفاهیمی است که می داند. به عبارت دیگر همه ی انسان ها تحت تأثیر پیوندهای دلبستگی خود قرار دارند (ظریفی و همکاران، ۱۳۹۸: ۶۰). بالبی (۱۹۸۸)، سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا را تشخیص دادند. دلبستگی ایمن با ویژگی های ارتباطی مثبت مانند صمیمیت و خرسندی، دلبستگی اجتنابی با سطوح پایین تری از صمیمیت و تعهد و دلبستگی دوسوگرا با شور و هیجان و دل مشغولی در زمینه روابط توأم با خرسندی کم مرتبط است (کریمی، ۱۴۰۰: ۶۳).

غباری بناب و همکاران (۱۳۹۱) تحقیقی تحت عنوان بررسی رابطه ی کیفیت دلبستگی با سبک های فرزندپروری در والدین کودکان عادی و تیزهوش انجام دادند. نتایج بدست آمده نشان دادند که میان کیفیت دلبستگی والدین کودکان عادی و تیزهوش و همچنین سبک های فرزندپروری والدین کودکان عادی و تیزهوش رابطه ی معناداری وجود دارد، همچنین از کیفیت دلبستگی والدین می توان سبک های فرزندپروری آنها را پیش بینی کرد. ارتباط بین متغیرهای روانشناختی بسیار پیچیده تر از آن است که در وهله ی نخست تصور می شوند، به این معنا که در ابتدا چنین به نظر می آید که هوش فرزندان ربطی به بین شیوه فرزندپروری و سبک دلبستگی والدین ندارد، اما با اندکی تامل می توان روابط احتمالی را در نظر گرفت و از ارتباطات بسیار پنهان و پیچیده ای که بین متغیرها وجود دارد

^۱ Sinha

^۲ Makarjes

^۳ Balbi

مدلی طراحی و توصیه کرد.

تعهد زناشویی به این معناست که زوجین تا چه حد برای رابطه زناشویی خود ارزش قایلند و چقدر برای حفظ و تداوم ازدواجشان انگیزه دارند. آریاگا و آگنو^۴ (۲۰۰۱) تعهد را عامل اصلی در حفظ رابطه زناشویی می‌دانند تعهد زناشویی به معنای وفادار ماندن به خانواده و اعضای آن هنگام غم و شادی، خوشی و ناخوشی، و تعهد بر مبنای احساس و عاطفه و هم بر پایه ی قصد و نیت می باشد. تعهد زناشویی عهد بستن یک زوج با هم برای رسیدن به هدف و منظوری مشترک است. که باعث تداوم آن رابطه می‌شود (نیک ورز، ۱۴۰۰: ۶۹). اگر تعهد در رابطه زناشویی از بین برود یکی از مهمترین مبنای ارتباط یعنی اعتماد نیز از بین می‌رود. متعهد بودن در قبال خانواده، به معنای صرف زمان و انرژی برای فعالیت‌هایی است که به نحوی به خانواده مرتبط می‌گردد. آما تور معتقد است که تعهد مفهوم مهمی است که باعث جدا کردن نظریه‌ی تغییرات اجتماعی از اقتصادی می‌شود. همچنین تعهد در ازدواج عبارت است از: چگونگی درک زن و شوهر از نوع رابطه در گذشته و طول مدت رابطه، انتخاب رفتارهای ادامه‌ی زندگی مشترک، درجه و وسعت یک رابطه‌ی خوب و علاقه به ماندن در این رابطه به مدت طولانی، گرفتن تشویق به خاطر ماندن در رابطه توسط زوجین (پهلوانی و همکاران، ۱۴۰۰: ۹۵).

مدل پیشنهادی تعهد زناشویی آدامز و جونز^۵ (۱۹۹۷) می‌توان اشاره کرد که شامل سه تعهد می باشد. این ابعاد عبارتند از تعهد شخصی: تعهد نسبت به همسر که مبتنی بر جذابیت همسر است. تعهد اخلاقی: تعهد نسبت به ازدواج که مبتنی بر تقدس و حرمت رابطه زناشویی است. تعهد ساختاری: تعهد نسبت به همسر و ازدواج که مبتنی بر احساس اجبار و تداوم ازدواج یا ترس از پیامدهای طلاق است (سالمی و همکاران، ۱۴۰۰: ۹۹).

نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد عمده تحقیقات درباره به صورت تک متغیره سبک های دل بستگی، تعهد زناشویی، و رضایتمندی زناشویی انجام گرفته است؛ ولی مطالعات بسیار کمی درباره رابطه بین سبک های دل بستگی و تعهد زناشویی بر رضایتمندی زناشویی انجام شده است. با توجه به آنچه ذکر شد و با توجه به اهمیت این موضوع مساله اصلی این تحقیق چنین مطرح می‌شود: آیا بین سبک های دل بستگی و تعهد زناشویی بر رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس رابطه معناداری وجود دارد؟

اهمیت و ضرورت انجام تحقیق

ازدواج یکی از بنیادهای تقریباً جهان شمول بشری است و هیچ بنیادی این چنین صمیمانه افراد بشر را تحت تاثیر قرار نداده است بر اساس اطلاعات مرکز آمار ایران طلاق در سالهای اخیر رشد فزایندهای داشته است. آمارها نشان میدهند که رضایت زناشویی به راحتی به دست نمی‌آید (فلورز، ۲۰۰۸: ۷۴). رضایت از رابطه در طی و در میان خیلی از زوجین کاهش مییابد زمان و رضایت زناشویی نشانگر استحکام و کارایی نظام خانواده است (هوپی، ۲۰۰۷: ۶۶).

رضایت زناشویی را میتوان خشنودی زناشویی، فقدان بدکاری، رضایت در هر دو طرف و ادراک کلی از موفقیت رابطه زناشویی تعریف کرد (چانگ، ۲۰۰۸: ۲۵). عواملی که بر رضایت زناشویی تأثیر میگذارند مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته و موارد متعددی را اظهار داشته اند از جمله شلزینگر (۱۹۸۲) احترام متقابل، اعتماد، عشق، توجه وفاداری و ارتباط متقابل را نام برده است تبریزی (۱۳۸۳). فنل^۶ (۱۹۹۳) عوامل مؤثر در رضایت زناشویی را به این صورت معرفی کرده اند: ۱- تعهد مادم العمر به ازدواج، ۲- وفاداری به همسر، ۳-

^۴ Arriaga and Agno

^۵ Adams and Jones

^۶ Fanel

دومین کنفرانس ملی مطالعات خانوادگی و مدرسه

ارزشهای اخلاقی قوی، ۴-احترام به همسر به عنوان یک دوست، ۵-تعهد به وفاداری جنسی، ۶-تمایل داشتن به والدی خوب بودن، ۷- اعتقاد به خدا و تعهد مذهبی، ۸-تمایل داشتن به لذت بخشی و حمایت نسبت به همسر و ۹-مصاحبت خوب با همسر و اشتیاق به بخشودن و بخشیده شدن (کریمی، ۱۴۰۰: ۸۵).

هر چند که رضایتمندی زناشویی در ایران از متغیرهایی است که پژوهش‌های زیادی بر روی آن انجام گرفته و این خود یکی از دلایل مهم بودن این متغیر در حوزه ازدواج و زندگی زناشویی است اما با وجود این جای خالی بررسی برخی متغیرهای تاثیرگذار بر این متغیر همچون تعهد زناشویی احساس می‌گردد همچنان که در بالا ذکر شد یکی از عواملی که به عنوان عامل اثر گذار بر رضایتمندی زناشویی در پژوهشهای خارج کشور مشخص شده است تعهد زناشویی است. همچنین تحقیقات متعددی به این موضوع پی برده اند که تعهد زناشویی همسران، پیش بینی کننده مهم ازدواج‌های پایدار و رضایت بخش است (هیو و لیندزی، ۲۰۰۷: ۸۴).

تعهد زناشویی حدی است که در آن افراد دیدگاه بلند مدتی روی ازدواجشان دارند برای رابطه شان فداکاری می‌کنند برای حفظ و تقویت همبستگی و اتحادشان قدم بر می‌دارند و با همسرشان حتی هنگامی که ازدواجشان پاداش دهنده نیست، اگرچه تعهد یا قصد برای ادامه رابطه اغلب سازهای کلی در نظر گرفته می‌شود، صراحتاً به سه نوع متمایز تقسیم می‌گردد (آدامز و جومز، ۱۹۹۷: ۲۵۱)؛ سه نوع تعهد شامل: (الف) تعهد نسبت به همسر (تعهد شخصی) بر اساس این تمایل به باقی ماندن در رابطه (ب) تعهد به ازدواج اخلاقی، مرتبط با تعهدات اجتماعی یا مذهبی و پیمانهای یکپارچگی و مسؤولیت و (ج) تعهد اجباری بر اساس احساس به دام افتادگی در یک رابطه به دلیل هزینه‌ها و مشکلات موجود در فسخ کردن پیوند است (آدامز و جومز ۱۹۹۷: ۱۴۵). افراد دارای تعهد زناشویی بالا گرایش به این دارند که برای بهبود رضایتمندی از رابطه کار کنند یا علاقه کمتری به اندیشیدن در مورد فرصتهای جایگزین که می‌تواند احساس ایمنی همسرشان را تضعیف کند نشان دهند (استانلی و همکاران، ۲۰۰۲: ۴۷). دل‌بستگی پیوند هیجانی نسبتاً پایداری است که بین کودک و مادر یا افرادی که نوزاد در تعامل منظم با آنهاست ایجاد میشود (پاپالیا، ۲۰۰۲: ۱۰۰).

دارای دل‌بستگی ایمن آن دسته افرادی هستند که یک حس مثبت نسبت به خود و درک در اصطلاحات نظریه کلاسیک دل‌بستگی، بزرگسالان مثبتی از دیگران دارند و از لحاظ اجتماعی اعتماد به نفس بیشتری دارند و موفق تر هستند (کان، نورمن، ولبورن کالهن، ۲۰۰۸: ۳۰). این بزرگسالان گرایش به داشتن دیدگاههای مثبت از خودشان و همسرشان دارند این افراد هم با تعلق و هم با استقلال احساس راحتی میکنند (بوگارتز دالدر، کناپ کیونست و بوسچمن، ۲۰۰۸: ۵۱)؛ بزرگسالان دارای سبک دل‌بستگی اجتنابی، خودشان را به صورت خود بسنده می‌بینند و افراد دارای این سبک، آسیب پذیری را کنند که نیازی به روابط نزدیک ندارند و تمایل به اجتناب انکار می‌کنند و ادعا می‌صمیمیت دارند (ویردن و همکاران، ۲۰۰۸: ۹۵)؛ فهمیده شده که این افراد برای سرمایه گذاری در روابط رومانیکشان تردید دارند و بنابراین پایین ترین سطح تعهد را دارا هستند.

مرور ادبیات و سوابق مربوطه (بیان مختصر پیشینه تحقیقات انجام شده در داخل و خارج کشور پیرامون موضوع تحقیق و نتایج آنها و مرور ادبیات و چارچوب نظری تحقیق)

تحقیقات انجام شده داخل کشور

-ذبیحی دان و قادر زاده (۱۴۰۱) تحقیقی تحت عنوان بررسی رابطه تعهد زناشویی با رضایت زناشویی در زنان و مردان متاهل شهر شیراز انجام دادند. نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که میان تعهد زناشویی با رضایت زناشویی در زنان و مردان متاهل شهر شیراز رابطه معنی دار، مستقیم و قوی وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد که میان تعهد اخلاقی و تعهد ساختاری با رضایت زناشویی در زنان و مردان متاهل شهر شیراز رابطه مستقیم، معنی دار و متوسطی برقرار است.

دومین کنفرانس ملی مطالعات خانوادگی و مدرسه

-پهلوان و همکاران (۱۴۰۰) تحقیقی تحت عنوان اثربخشی واقعیت درمانی بر رضایت زناشویی و تعهد زناشویی زوجین انجام دادند. برای تجزیه و تحلیل داده های آمار استنباطی از تحلیل کوواریانس استفاده شد. نتایج نشان داد که واقعیت درمانی بر رضایت زناشویی و تعهد زناشویی زوجین اثربخش است. با توجه به شدت اثر، آموزش واقعیت درمانی بر رضایت زناشویی تاثیر بیشتری نسبت به تعهد زناشویی دارد.

-کریمی و همکاران (۱۴۰۰) تحقیقی تحت عنوان رابطه بین تعهد زناشویی با سبک های دلبستگی با نقش میانجی گری تمایز یافتگی و شفقت خود در والدین در دوران مدارس غیر حضوری انجام دادند. یافته های پژوهش حاکی از رابطه مثبت بین سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی، همچنین نقش میانجیگر تمایز یافتگی و شفقت خود در رابطه با سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی بود. از آنجا که سبک دلبستگی ایمن منجر به ایجاد تمایز یافتگی و شفقت خود می شود و کیفیت تعاملات میان فردی، تعهد و رضایت زناشویی را بهبود می بخشد. لذا برای ایجاد ساختار خانوادگی متعادل بسیار مهم است بر شکل گیری نحوه سبک دلبستگی ایمن که یکی از پایه های اساسی تعهد زناشویی در بین والدین میباشد.

-سالمی و همکاران (۱۴۰۰) تحقیقی تحت عنوان پیش بینی رضایت جنسی زنان متأهل بر مبنای تعهد زناشویی، صمیمیت زناشویی و سبک های دلبستگی در دوران کرونا انجام دادند بر اساس نتایج به دست آمده می توان دریافت که تعهد زناشویی و صمیمیت زناشویی و سبک دلبستگی قادر به پیش بینی رضایت جنسی زوجین هستند. طبق نتایج می توان در طراحی برنامه های مرتبط با ارتقای سلامت خانواده و روابط زوجین از درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد به عنوان مداخله ای موثر در بهبود اجتناب شناختی و رضایت زناشویی استفاده نمود.

-نیک ورز (۱۴۰۰) تحقیقی تحت عنوان اثربخشی آموزش سبک زندگی اجتماعی بر تعهد زناشویی، دلزدگی زناشویی و رضایت از زندگی زوجین نابارور شهر اصفهان انجام دادند. نتایج نشان داد که آموزش سبک زندگی بر تعهد زناشویی، دلزدگی زناشویی و رضایت جنسی زوجین نابارور شهر اصفهان موثر است.

-عظیمی و دهقانی (۱۴۰۰) تحقیقی تحت عنوان اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر رضایت زناشویی زنان متأهل مبتلا به سرطان خون انجام دادند. بنابر یافته های این پژوهش درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد درمان موثری بر رضایت زناشویی زنان دارای سرطان خون می باشد. لذا انجام مداخلات بر اساس این رویکرد می تواند برای زنان مبتلا به سرطان خون مفید باشد. -علیزاده و رزاقی (۱۴۰۰) تحقیقی تحت عنوان بررسی مدل ساختاری رابطه رضایت زناشویی با بنیانهای شناختی-اخلاقی و تعهد زناشویی انجام دادند. بر اساس نتایج، سطوح بالاتر تعهد و بنیانهای اخلاقی مثبت، پیشبینی کننده سطح بالاتر رضایت زناشویی بودند. همچنین نقش میانجی تعهد زناشویی در رابطه بنیان های اخلاقی مراقبت، وفاداری، و پاکی با رضایت زناشویی تایید شد. این نتایج دارای تلوپحات کاربردی برای طراحی و اجرای مداخلات روانشناختی برای مشکلات زناشویی بوده و نشان داد که با هدف قرار دادن بنیان های اخلاقی میتوان تعهد و رضایت زناشویی را تقویت نمود.

-سالاری و همکاران (۱۴۰۰) تحقیقی تحت عنوان بررسی رابطه سبک های دلبستگی و رضایت زناشویی انجام دادند. یافته های پژوهش نشان می دهد که بین سبک های دلبستگی و رضایت زناشویی دانشجویان متأهل مورد بررسی رابطه معناداری وجود داشته است.

-رمزیار و همکاران (۱۴۰۰) تحقیقی تحت عنوان بررسی تاثیر سبک های دلبستگی بر رضایت زناشویی و کیفیت زندگی زوجین در سال ۱۳۹۷ در شهر مشهد انجام دادند. همچنین سبک های دلبستگی می تواند بر کیفیت زندگی معنادار باشد و رضایت زناشویی بر

سبک های دلبستگی نیز تاثیر مثبت دارد.

- رهبری و همکاران (۱۴۰۰) تحقیقی تحت عنوان نقش رضایت زناشویی بر پیش بینی جو عاطفی خانواده، سبک های دلبستگی و همدلی در زوجین انجام دادند. و نتایج نشان داد که جو عاطفی خانواده، سبک های دلبستگی و همدلی می توانند رضایت زناشویی را پیش بینی نمایند.

- قزلسفلو و همکاران (۱۳۹۹) تحقیقی تحت عنوان پیش بین های تعهد زناشویی: سبک های دلبستگی و راهبردهای حفظ رابطه انجام دادند. بر اساس این یافته ها، می توان نتیجه گرفت که راهبردهای حفظ رابطه و سبک دلبستگی در تعهد زناشویی تأثیر دارند.

- ظریفی و همکاران (۱۳۹۶) تحقیقی تحت عنوان بررسی ارتباط تعهد زناشویی و سبک های دلبستگی در کارکنان شرکت فولاد هرمزگان انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد بین تعهد زناشویی و سبک های دلبستگی ارتباط معناداری وجود دارد، بدین صورت که سبک دلبستگی ایمن موجب افزایش تعهد زناشویی و سبک های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا موجب کاهش تعهد زناشویی می گردد. به این ترتیب می توان سبک های دلبستگی شکل گرفته در کودکی را عاملی مهم در تعهد زوجین به یکدیگر در بزرگسالی دانست و بر این اساس می توان برنامه های مداخله ای مناسب جهت کاهش آسیب های ناشی از عدم تعهد زوجین از جمله روابط فرزاناشویی و خیانت زناشویی را تدوین نمود.

- صادقی (۱۳۹۸) تحقیقی تحت عنوان پیش بینی تعهد زناشویی بر اساس ویژگی های شخصیت، سبک های دلبستگی و جهت گیری دینی در دانشجویان متاهل انجام دادند. نتایج پژوهش نشان دهنده ی این است که ویژگی های شخصیتی افراد، سبک های دلبستگی شکل گرفته در محیط خانواده و همچنین جهت گیری دینی آنها بر روابط میان فردی و تعهد زناشویی زوجین در بزرگسالی تأثیر می گذارد. از این نتایج می توان برای یافتن راهکارهایی در جهت حفظ و گسترش روابط ثمربخش در بین زوجین و آموزش و آگاهی دادن بهتر به افراد برای شناخت یکدیگر استفاده کرد.

- کردی و همکاران (۱۳۹۴) تحقیقی تحت عنوان صمیمیت جنسی و اعتماد به عنوان تعدیل کننده های رابطه سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی انجام دادند. از آنجا که سبک دلبستگی ایمن منجر به ایجاد اعتماد و صمیمیت جنسی می شود و کیفیت تعاملات میان فردی، تعهد و کیفیت روابط زناشویی را بهبود می بخشد؛ و از سوی دیگر صمیمیت جنسی منجر به برون ریزی مشکلات و سرزندگی و شادابی زوج ها می شود؛ از این رو برای ایجاد ساختار خانواده ای متعادل بسیار مهم است بر شکل گیری نحوه سبک دلبستگی ایمن که پایه اعتماد و روابط زناشویی صمیمی است؛ بیش از پیش در آموزش خانواده، مشاوره های پیش از ازدواج و پژوهش های کاربردی توجه شود.

تحقیقات انجام شده در خارج کشور

- گرشام و گولان^۷ (۲۰۲۲) به پژوهشی با عنوان کاربرد راهبردهای تنظیم هیجان در بچه ها و بزرگسالان: نقش توصیفی شخصیت و دلبستگی در نمونه ۶۸۲ نفری از افراد ۱۰ تا ۱۸ ساله پرداختند. نتایج این پژوهش بیانگر آن بود که نمره های بالا در برون گرایی و تجربه پذیری کاربرد ارزیابی مجدد بیشتری را پیش بینی می کرد در حالیکه نمره های بالا در همه ویژگی های شخصیت کاربرد سرکوبی کمتری را

^۷ Gresham and Golan

پیش بینی می کرد به استثنای روان رنجورخوبی که ارتباط مثبتی با کاربرد سرکوبی داشت. در ارتباط با دلبستگی هم ارتباط بالاتر کاربرد ارزیابی مجدد بیشتر و سرکوبی کمتر را پیش بینی می کرد.

-کولن دی مارتی^۸ و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی با عنوان رضایت زناشویی و رضایت شغلی در پزشکان اسپانیا به این نتیجه رسیدند که بین رضایت زناشویی و رضایت شغلی رابطه معناداری وجود ندارد و همچنین از نظر آماری بین دو گروه پزشکان جراح و غیر جراح در سطوح رضایت زناشویی و رضایت شغلی تفاوت معناداری مشاهده نشد.

-مالین^۹ و میک آنگیس^{۱۰} (۲۰۲۰) نیز در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه رضایت زناشویی و رضایت شغلی با فشارهای روانی بین زوج های هر دو شاغل انجام دادند. در این پژوهش نتایج زیر به دست آمد نارضایتی شغل با فشار روانی وارد شده به فرد مرتبط است و هرچه فشار روانی وارد شده به فرد بیشتر باشد نارضایتی شغلی او بیشتر است. همچنین هر چه فشار روانی وارد شده به فرد بیشتر باشد بر رضایت زناشویی او نیز موثر بوده و فشار روانی بیشتر باعث افزایش نارضایتی زناشویی فرد خواهد شد.

-هسه و فلویید^{۱۱} (۲۰۲۰) براساس پژوهشی که انجام دادند به این نتیجه دست یافتند که نوجوانان و بزرگسالان دارای سبک دلبستگی ایمن، سطوح پایین تری از عواطف منفی را تجربه می کنند و روابط مستحکم با دیگران؛ کسانی که در موقع درماندگی هیجانی برای دریافت حمایت به آنها مراجعه می کنند، بر قرار می سازند و افراد دارای سبک دلبستگی نایمن، در مقایسه با ایمن ها سطوح پایین تری از عواطف مثبت را تجربه می کنند و در توانایی خود تنظیم گری اضطراب، افسردگی و سایر عواطف منفی نا توانی نشان می دهند.

-بر اساس مطالعاتی که کوباک و سیری^{۱۲} در سال (۲۰۱۹) انجام دادند. سبک های دلبستگی با تفاوت های نظم بخشی هیجانی در مراحل مختلف زندگی مرتبط بود. همچنین براساس این مطالعه نوجوانان نایمن نسبت به دوستان ایمن خود، هیجان های منفی بیشتر و هیجان مثبت کمتری را در بطن روابط تجربه می کردند.

-جودی^{۱۳} (۲۰۰۶) در پژوهش خود سازه های حسادت تعهد و سبک دلبستگی رومانیتیک را در نمونه ای از ۳۷۲ دانشجو بررسی کرد نتایج حاصل از تحلیل داده ها یک رابطه مثبت معنادار بین دلبستگی ایمن و تعهد شخصی را آشکار ساخت و یک رابطه منفی و معنادار نیز بین سبک دلبستگی اجتنابی و تعهد شخصی تأیید گردید.

-کلمنتس و سوانسون^{۱۴} (۲۰۰۰) در پژوهشی با عنوان به همسر خویش به این نتیجه رسید که تعهد به همسر قویترین و استوارترین پیش بینی کننده کیفیت زناشویی است. تعهد به صورت منفی با مشکلات ازدواج و به صورت مثبت با بیان عشق و سازگاری زوجی عنوان پیش بینی کننده کیفیت زناشویی در میان زوجین سال ارتباط داشت.

^۸ Colin de Marty

^۹ Malin

^{۱۰} English cake

^{۱۱} Hesse and Floyd

^{۱۲} Kubak and Siri

^{۱۳} Judy

^{۱۴} Clements and Swanson

-در پژوهش پیستول ولورانس^{۱۵} (۱۹۹۹) به منظور بررسی سازمان دلبستگی و تعهد، ۱۰۱ زن و مرد از نژادهای مختلف پرسشنامه دلبستگی و سیاهه تعهد را تکمیل کردند؛ نتایج نشان داد اشخاصی که در رابطه دلبستگی دلمشغول یا ایمن را تصدیق کرده بودند و فاداری شخصی قوی تری نسبت به افرادی که دلبستگی اجتنابی بیمناک یا دلبستگی اجتنابی را تصدیق کرده بودند گزارش دادند.

-سیمپسون^{۱۶} (۱۹۹۹) در پژوهش خود رابطه بین سبک دلبستگی و تعهد را در مطالعه ای طولی بررسی کرد و به این نتیجه رسید که افراد ایمن تعهد بالایی را نسبت به همسر خود دارند و افراد دارای دلبستگی اجتنابی و اضطرابی دارای تعهد و اعتماد پایینی در روابط زناشویی خود هستند .

-مورگان و شور^{۱۷} (۱۹۹۰) بزرگسالان دارای سبک دلبستگی اضطرابی/دوسوگرا/گرایش به داشتن دیدگاه کمتر مثبتی در مورد خودشان دارند. آنها اغلب در مورد ارزش خودشان به عنوان یک همسر شک دارند و خودشان را برای فقدان پاسخگری همسرشان سرزنش می کنند.

-کایر^{۱۸} (۱۹۹۳) مطالعاتی را در مورد عدم رضایت از زندگی زناشویی با استفاده از ۷۶ همسر به صورت غیر تصادفی انجام داد و به این نتیجه رسید که تعهد شخصی باعث میشود که فرد در ازدواجش سطح بالای عشق و شادی را احساس کند با توجه به پژوهشهایی که در بالا نیز ذکر گردید در تحقیقات پیشین رابطه سبک دلبستگی و رضایت زناشویی و همچنین رابطه سبک دلبستگی و تعهد در روابط زناشویی در پژوهشهای جداگانه ای که تقریباً همه آنها در خارج از کشور انجام شده) مشخص شده است ولی پژوهشی در ایران که در آن این سه متغیر همزمان مورد پژوهش قرار بگیرند یافت نشد از سوی دیگر متغیر تعهد زناشویی در ایران از متغیرهایی است که مورد غفلت پژوهشگران قرار گرفته با وجود اینکه اهمیت این متغیر در رضایت و پایداری زناشویی هم در نظریه ها و هم در پژوهشهای گذشته اثبات شده است. با توجه به اهمیت رضایتمندی در روابط زناشویی این پژوهش با هدف بررسی متغیرهای مرتبط با این متغیر تعهد زناشویی و سبک دلبستگی انجام گرفت.

-برودریک و الری^{۱۹} (۱۹۸۶) دریافتند که تعهد به صورت مثبتی با رضایت زناشویی برای هر دو همسر همستگی دارد به نقل از کلمنتس و سوانسون^{۲۰} (۲۰۰۰) و کاسلو و رایبسون^{۲۱} (۱۹۹۶) دو نوع تعهد را در پیش بینی رضایت زناشویی در زوجین متاهل ایالات متحده مورد بررسی قرار دارند این پژوهشگران به این نتیجه رسیدند که افراد دارای تعهد شخصی عشق بیشتر و رضایتمندی بیشتری در مقایسه با افراد دارای تعهد ساختاری دارند.

جنبه جدید بودن و نوآوری در تحقیق:

در این قلمرو مکانی و موضوعی تحقیق از نوآوری خوبی برخوردار است.

^{۱۵} Valorance pistol

^{۱۶} Simpson

^{۱۷} Morgan and Shore

^{۱۸} Kier

^{۱۹} Broderick and Ellery

^{۲۰} Clements and Swanson

^{۲۱} Kaslow and Robinson

دومین کنفرانس ملی مطالعات خانوادہ و مدرسه

اهداف مشخص تحقیق (شامل اهداف آرمانی، کلی، اهداف ویژه و کاربردی):

هدف اصلی تحقیق

-تعیین رابطه بین سبک های دلبستگی و تعهد زناشویی بر رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس

اهداف فرعی (توصیفی)

-توصیف وضع سبک های دلبستگی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس؛

- توصیف وضع تعهد زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس ؛

- توصیف وضع رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس :

اهداف فرعی (استنباطی)

-تعیین رابطه بین سبک های دلبستگی و تعهد زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس ؛

-تعیین رابطه بین سبک های دلبستگی و رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس ؛

-تعیین رابطه بین تعهد زناشویی و رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس:

در صورت داشتن هدف کاربردی، نام بهره‌وران (سازمان‌ها، صنایع و یا گروه ذینفعان) ذکر شود (به عبارت دیگر محل اجرای مطالعه موردی):

از مولفه های این پروژه می توان در سایر گروه های سنی و کارکنان ادارات نیز استفاده کرد.

سؤالات تحقیق:

سؤال اصلی تحقیق

-آیا بین سبک های دلبستگی و تعهد زناشویی بر رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس رابطه معناداری وجود دارد؟

سؤالات فرعی تحقیق

-آیا بین سبک های دلبستگی و تعهد زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس رابطه معناداری وجود دارد؟

-آیا بین سبک های دلبستگی و رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس رابطه معناداری وجود دارد؟

- آیا بین تعهد زناشویی و رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس رابطه معناداری وجود دارد؟

فرضیه های تحقیق:

فرضیه اصلی تحقیق

- بین سبک های دلبستگی و تعهد زناشویی بر رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه های فرعی تحقیق

- بین سبک های دلبستگی و تعهد زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس رابطه معناداری وجود دارد.

- بین سبک های دلبستگی و رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس رابطه معناداری وجود دارد.

- بین تعهد زناشویی و رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس رابطه معناداری وجود دارد.

تعریف واژه ها و اصطلاحات فنی و تخصصی (به صورت مفهومی و عملیاتی):

الف- تعاریف مفهومی

- تعریف دلبستگی: دلبستگی ارتباط بین دو نفر است نه صفتی که مادر به کودک اعطا کرده باشد. ارتباط روانی پایدار بین دو انسان. پیوند عاطفی عمیقی که با افراد خاص در زندگی خود برقرار می کنیم، به گونه ای که تعامل با آنان به احساس نشاط و شغف می انجامد و هنگام استرس از اینکه آنها را در کنار خود داریم احساس آرامش می کنیم. دلبستگی رابطه هیجانی خاص و مستلزم تبادل لذت، مراقبت و آسایش است (کریمی، ۱۴۰۰).

- تعهد زناشویی: تعهد زناشویی پیمانی است که در آن زوجها دیدگاه بلند مدتی در مورد ازدواجشان دارند، برای رابطه شان فداکاری می کنند، برای حفظ و تقویت همبستگی و اتحادشان قدم بر می دارند و با همسرشان حتی هنگامی که ازدواجشان پاداش دهنده نیست می مانند (ظریفی و همکاران، ۱۳۹۸).

- رضایت زناشویی: انطباق بین انتظاراتی که فرد از زندگی زناشویی دارد و آنچه در زندگی اش تجربه می کند (ذبیحی، ۱۴۰۱).

ب- تعاریف عملیاتی

- پرسشنامه سبک دلبستگی: پرسشنامه سبک دلبستگی بزرگسال کولینز و رید دارای ۱۸ سوال بوده و هدف آن شامل خود ارزیابی از مهارت های ایجاد روابط و خود توصیفی شیوه شکل دهی روابط دلبستگی نسبت به چهره های دلبستگی نزدیک است. جواب هر سوال به صورت طیف لیکرت پنج درجه ای از به هیچ وجه با خصوصیات من تطابق ندارد تا کاملا با خصوصیات من تطابق دارد می باشد.

-تعهد زناشویی: این آزمون توسط آدامز و جونز (۱۹۹۷) برای مقاصد پژوهشی تهیه و تدوین شده و سه بعد تعهد زناشویی را اندازه گیری می کند. که بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه ای (کامل مخالفم تا کاملا موافقم) نمره گذاری شده است و الفای کرونباخ به دست آمده بالای ۷۰ درصد می باشد.

-رضایت زناشویی: در این پژوهش رضایت زناشویی نمره ای است که فرد از پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (۱۹۹۹) به دست می آورد.

۲. روش شناسی و بحث درباره یافته ها:

الف- شرح کامل روش تحقیق بر حسب هدف، نوع داده ها و نحوه اجراء (شامل مواد، تجهیزات و استانداردهای مورد استفاده در قالب مراحل اجرایی تحقیق به تفکیک):

تذکر: درخصوص تفکیک مراحل اجرایی تحقیق و توضیح آن، از به کار بردن عناوین کلی نظیر، «گردآوری اطلاعات اولیه»، «تهیه نمونه های آزمون»، «انجام آزمایش ها» و غیره خودداری شده و لازم است در هر مورد توضیحات کامل در رابطه با منابع و مراکز تهیه داده ها و ملزومات، نوع فعالیت، مواد، روش ها، استانداردها، تجهیزات و مشخصات هر یک ارائه گردد. در پژوهش حاضر اطلاعات مربوط به بیان مسئله و ادبیات تحقیق به روش کتابخانه ای و داده های مورد نیاز برای سنجش متغیرهای تحقیق از ابزار پرسشنامه استفاده میشود. تحقیق حاضر به لحاظ روش همبستگی و به لحاظ هدف کاربردی است، مطالعه توصیفی آنچه را که هست توصیف و تفسیر می کند و به شرایط یا روابط موجود، عقاید متداول، فرایندهای جاری، آثار مشهود یا روندهای در حال گسترش توجه دارد و توجه آن به زمان حال است، هرچند غالبا رویدادها و آثار گذشته را نیز که به شرایط موجود مربوط می شوند مورد توجه قرار می دهد. نکته مهم در روش تحقیق همبستگی نیز آن است که این تحقیق هرگز رابطه علی و معلولی را تبیین نمی کند بلکه صرفا یک رابطه را توصیف می کند. با توجه به اینکه این تحقیق به دنبال رابطه بین سبک های دلبستگی و تعهد زناشویی بر رضایتمندی زناشویی در بین دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس می باشد، بنابر این تحقیق حاضر به شیوه توصیفی از روش پیمایشی و از لحاظ معیار زمانی از نوع مقطعی است. و از آمار توصیفی به منظور توصیف متغیرهای جامعه و از آمار استنباطی، معادلات ساختاری جهت بررسی رابطه بین متغیرها استفاده میشود. داده های جمع اوری شده از طریق spss و Liserl مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد.

ب- متغیرهای مورد بررسی در قالب یک مدل مفهومی و شرح چگونگی بررسی و اندازه گیری متغیرها:

متغیرهای تحقیق شامل متغیرهای مستقل و متغیر وابسته می باشند.

-متغیر مستقل: در این تحقیق سبک های دلبستگی و تعهد زناشویی به عنوان متغیر مستقل یا پیش بین در نظر گرفته شده است.

-متغیر وابسته: در این تحقیق رضایتمندی زناشویی به عنوان متغیر وابسته یا ملاک در نظر گرفته شده است.

متغیر مستقل اول : سبک های دلبستگی برگرفته از مدل بالبی (۱۹۸۸)

متغیر مستقل دوم: تعهد زناشویی از مدل آدامز و جونز (۱۹۹۷)

متغیر وابسته: رضایتمندی زناشویی برگرفته از مدل انریچ (۱۹۹۹)

ج - شرح کامل روش (میدانی، کتابخانه ای) و ابزار (مشاهده و آزمون، پرسشنامه، مصاحبه، فیش برداری و غیره) گردآوری داده ها برای گردآوری داده ها به ابزار گوناگونی نیاز هست. نوع این ابزار تابع عوامل گوناگونی از جمله ماهیت و روش تحقیق است که با رعایت نکات لازم این ابزار، زمینه های افزایش اعتبار تحقیق را

فراهم می آورد. ابزار لازم برای گردآوری اطلاعات به شکل اسنادی و میدانی به اینصورت خواهد بود که بخشهای مرتبط، ماهنامه ها، پایان نامه ها، طرح های پژوهشی و سایر اسناد و مدارک اعم از فارسی و انگلیسی استفاده می شود و بخش مربوط به قسمتی از فصل چهارم و پنجم با استفاده از روش پژوهش پیمایشی و از طریق پرسشنامه و برای اندازه گیری سازه های پژوهش، جمع اوری داده ها و اطلاعات لازم از پرسشنامه کتبی استفاده خواهد شد.

دومین کنفرانس ملی مطالعات خانواده و مدرسه

د - جامعه آماری، روش نمونه‌گیری و حجم نمونه (در صورت وجود و امکان):

جامعه آماری این تحقیق عبارت است از زنان دانشجویان متاهل دانشگاه فرهنگیان بندرعباس که تعداد آنها به ۱۲۰۰ نفر بالغ می‌گردد. از جامعه فوق‌الذکر با استفاده از جدول کرجسی مورگان نمونه‌ای به حجم ۲۰۰ نفر انتخاب می‌گردد.

ه - روش‌ها و ابزار تجزیه و تحلیل داده‌ها

برای گردآوری داده‌ها به ابزار گوناگونی نیاز هست. نوع این ابزار تابع عوامل گوناگونی از جمله ماهیت و روش تحقیق است که با رعایت نکات لازم این ابزار، زمینه‌های افزایش اعتبار تحقیق را فراهم می‌آورد. ابزار لازم برای گردآوری اطلاعات به شکل اسنادی و میدانی به این صورت خواهد بود که بخش‌های مرتبط، ماهنامه‌ها، پایان‌نامه‌ها، طرح‌های پژوهشی و سایر اسناد و مدارک اعم از فارسی و انگلیسی استفاده می‌شود و بخش مربوط به قسمتی از فصل چهارم و پنجم با استفاده از روش پژوهش پیمایشی و از طریق پرسشنامه و برای اندازه‌گیری سازه‌های پژوهش، جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات لازم از پرسشنامه کتبی استفاده خواهد شد. از آمار توصیفی به منظور توصیف متغیرهای جامعه و از آمار استنباطی، معادلات ساختاری جهت بررسی رابطه بین متغیرها استفاده می‌شود. داده‌های جمع‌آوری شده از طریق spss و Liserl مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

۳. نتیجه‌گیری

براساس یافته‌ها رابطه مثبت و معناداری بین تعهد زناشویی و رضایتمندی زناشویی وجود دارد، سبک‌های دلبستگی و تعهد زناشویی تاثیر قابل توجهی بر رضایت مندی زناشویی دارد. دانشجویان دانشگاه فرهنگیان دارای تعهد زناشویی بالا، از رضایت مندی زناشویی مطلوب تری برخوردارند. دانشجویان فرهنگیان، معلمان آینده، رکن اصلی آموزش پرورش هستند و بار اصلی آموزش و پرورش و فرهنگ‌سازی جامعه را بر دوش میکشند، معلمان برای آنکه بتوانند نقش خود را به درستی ایفا کنند باید از آرامش خیال و سلامت فردی و روانی که بخش اعظم آن در نتیجه‌ی داشتن زندگی شخصی و زناشویی آرام و امن است برخوردار باشند. از طرفی نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق ظریفی و همکارانش همسو است. نتایج پژوهش‌های ظریفی نشان داد بین تعهد زناشویی و سبک‌های دلبستگی ارتباط معناداری وجود دارد، بدین صورت که سبک دلبستگی ایمن موجب افزایش تعهد زناشویی و سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا موجب کاهش تعهد زناشویی می‌گردد.

منابع و مأخذ

۱. پهلوانی، آرزو و مومنی نکو، نرگس و فروردین، راهله، ۱۴۰۰، اثربخشی واقعیت‌درمانی بر رضایت زناشویی و تعهد زناشویی زوجین، ششمین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم تربیتی و آموزشی
۲. جعفری نژادقصاب، سحر و ناصری، علی، ۱۳۹۸، رابطه بین الگوهای ارتباطی خانواده و سبک‌های دلبستگی با تعهد زناشویی زوجین شهر شیراز، چهارمین کنفرانس بین‌المللی پژوهش در روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی
۳. ذبیحی دان، سحر و قادرزاده، مریم، ۱۴۰۱، بررسی رابطه تعهد زناشویی با رضایت زناشویی در زنان و مردان متاهل شهر شیراز، نخستین کنفرانس ملی مطالعات روانشناسی سلامت روان، شیراز
۴. زمیاری، هادی و معتمد شریعتی، سید حامد، ۱۴۰۰، بررسی تاثیر سبک‌های دلبستگی بر رضایت زناشویی و کیفیت زندگی زوجین در سال ۱۳۹۷ در شهر مشهد، چهارمین کنفرانس بین‌المللی علوم تربیتی، روانشناسی، مشاوره، آموزش و پژوهش، تهران
۵. رهبری، مریم و کامکار، علی، ۱۴۰۰، نقش رضایت زناشویی بر پیش‌بینی جو عاطفی خانواده، سبک‌های دلبستگی و همدلی در زوجین، اولین همایش ملی روان‌درمانی ایران، اردبیل

۶. روشنایی، محمدرضا و قلائی، بهروز، ۱۳۹۹، پیش بینی تاب آوری براساس رضایت زناشویی و رضایت شغلی در کارکنان سازمان بهزیستی استان تهران، ششمین کنفرانس بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و سبک زندگی
۷. سالاری، مهلا و رحیمی، بهاره، ۱۴۰۱، بررسی رابطه سبک های دلبستگی و رضایت زناشویی، چهارمین همایش ملی پژوهش های حرفه ای در روانشناسی و مشاوره با رویکرد از نگاه معلم، میناب
۸. سالمی، یاسمین و ابویی، آزاده و سعیدمنش، محسن، ۱۴۰۰، پیش بینی رضایت جنسی زنان متأهل بر مبنای تعهد زناشویی، صمیمیت زناشویی و سبک های دلبستگی در دوران کرونا
۹. صادقی، مسعود و قادری جاوید، سارا و شلانی، بیتا، ۱۳۹۸، پیش بینی تعهد زناشویی بر اساس ویژگی های شخصیت، سبک های دلبستگی و جهت گیری دینی در دانشجویان متأهل
۱۰. ظریفی، مژده و زارعی، اقبال و نجارپوریان، سمانه، ۱۳۹۸، بررسی ارتباط تعهد زناشویی و سبک های دلبستگی در کارکنان شرکت فولاد هرمزگان، سومین همایش ملی روانشناسی و آسیب های اجتماعی، چابهار
۱۱. عظیمی، نسرین و دهقانی چم پیری، اکرم، ۱۳۹۹، اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر رضایت زناشویی زنان متأهل مبتلا به سرطان خون
۱۲. فرجی، شهناز و آگاه هریس، مژگان و شیبانی، حسین، ۱۴۰۰، اثربخشی آموزش مبتنی بر پذیرش و تعهد بر اجتناب شناختی و رضایت زناشویی زنان با مشکلات زناشویی
۱۳. قزلسفلو، مهدی، ۱۳۹۹، پیش بین های تعهد زناشویی: سبک های دلبستگی و راهبردهای حفظ رابطه
۱۴. کردی، معصومه و اصلانی، خالد و امان الهی، عباس، ۱۳۹۶، صمیمیت جنسی و اعتماد به عنوان تعدیل کننده های رابطه سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی
۱۵. کریمی، خدیجه، ۱۴۰۰، رابطه بین تعهد زناشویی با سبک های دلبستگی با نقش میانجی گری تمایز یافتگی و شفقت خود در والدین در دوران مدارس غیر حضوری، کنگره علمی پژوهشی فقه، حقوق، روانشناسی، علوم تربیتی و رفتاری، تهران
۱۶. کریمی، مجتبی، ۱۴۰۰، پیش بینی رضایت شغلی بر اساس رضایت زناشویی، جنسیت و سن، همایش ملی پژوهش های حرفه ای در روانشناسی و مشاوره با رویکرد از نگاه معلم، میناب
۱۷. نبوی، سید صادق و سهرابی، فرامرز و افروز، غلامعلی و حسینیان، سیمین و دلاور، علی، ۱۳۹۶، پیش بینی سلامت روان معلمان بر اساس متغیر های رضایت زناشویی و خودکارآمدی، با میانجی گری رضایت شغلی به منظور ارائه مدل
۱۸. نیک ورز، طیبیه، ۱۴۰۰، اثربخشی آموزش سبک زندگی اجتماعی بر تعهد زناشویی، دلزدگی زناشویی و رضایت از زندگی زوجین نابارور شهر اصفهان، اولین همایش ملی مسائل و چالش های اجتماعی و فرهنگی خانواده مسلمان ایرانی، بیرجند
۱۹. Bogaerts, S; Dallder, A. L.; Knap, L. M. V. ; Kunst; M. J.J.M.& Buschman, J.(۲۰۰۸), Critical incident, adult attachment style, and posttraumatic stress disorder: a comparison of three groups of security workers. *Social behavior and personality*, ۳۶(۸), ۱۰۶۳- ۱۰۷۲.
۲۰. Cann, A; Norman, M. A.; Welbourne, J. L. and Calhoun, L. G.(۲۰۰۸), Attachment styles, conflict styles and humour styles: interrelationships and associations with relationship satisfaction. *European journal of personality*. ۲۲: ۱۳۱-۱۴۶
۲۱. Chang, S. L.(۲۰۰۸), Family BackGRond and Marital Satisfaction of Newly WeDs: Generatioal Transmission of Relationship InteRaction Patterns. Unpublished doctoral dissertation, University of Fullerton.
۲۲. Clements, R.; swensen, C., H.(۲۰۰۰), Commitment to One's Spouse as a Predictor of Marital Quality among Older Couples, *Current Psychology: Developmental _۹ Learning _۹ Personality ~ Social* Summer ۲۰۰۰, Vol. ۱۹, No. ۲, ۱۱۰-۱۱۹.
۲۳. Fenell, D. L. (۱۹۹۳), Characteristics of long-term first marriages. *Journal of Mental Health Counseling*, ۱۵, ۴۴۶-۴۶۰.

